

OPENBAAR MINISTERIE

Parket-Generaal

Postbus 20305, 2500 EH Den Haag

Prins Clauslaan 16
2595 AJ Den Haag
T +31 88 699 11 00
www.om.nl

Datum 21 januari 2021
Onderdeel Bestuurlijke en Juridische Zaken
Ons kenmerk PaG/BJZ/55009
Contactpersoon [REDACTED]
Doorkiesnummer(s) 088 - [REDACTED]
E-mail secretariaat.bjz@om.nl
Bijlage(n) bijlage 1: inventarislijst; bijlage 2: documenten;
[REDACTED]
Onderwerp Beslissing op bezwaar

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden.

Geachte [REDACTED],

Bij brief van 27 mei 2020, ontvangen op 7 juli 2020, heeft de [REDACTED] namens [REDACTED] een bezwaarschrift ingediend tegen het besluit, d.d. 20 januari 2020 en met kenmerk [REDACTED] van de (waarnemend) hoofdofficier van Justitie van het Arrondissementsparket Oost-Nederland, mr. M.A.J. Kunst.

Met deze brief wordt op uw bezwaarschrift beslist.

Besluit

Ik verklaar uw bezwaar gedeeltelijk gegrond ten aanzien van de wijze waarop de in het bestreden besluit genoemde documenten zijn beoordeeld, alsmede ten aanzien van de wijze waarop de weigeringsgronden in het bestreden besluit zijn toegepast. Voor de motivering hiervan verwijs ik naar het kopje 'Overwegingen ten aanzien van de gronden van bezwaar' van deze beslissing op bezwaar.

Bij de beoordeling van uw bezwaarschrift heb ik geconstateerd dat zowel de inventarisatie bij het bestreden besluit als de beoordeling van de geïnventariseerde documenten onvolledig is uitgevoerd. Gelet op bovenstaande, zie ik aanleiding om het bestreden besluit geheel te herroepen en om een nieuw besluit te nemen. Hiertoe heb ik een nieuwe inventarisatie laten uitvoeren en zijn de hierbij aangetroffen documenten opnieuw beoordeeld. De documenten die

reeds in primo zijn beoordeeld zijn meegenomen in deze nieuwe inventarisatie en zijn eveneens opnieuw beoordeeld. Deze nieuwe inventarisatie heeft in totaal 62 documenten opgeleverd. Deze documenten heb ik opgenomen in een inventarislijst (zie bijlage 1). Een toelichting op deze inventarislijst geef ik onder het kopje 'toelichting inventarislijst'.

Ik heb besloten om in dit nieuwe besluit (deels) aan uw verzoeken tegemoet te komen en de informatie waarom u verzoekt in 27 van de 62 documenten (gedeeltelijk) openbaar te maken (zie bijlage 2). De openbaarmaking van de documenten met nummers 1 tot en met 22, 25 tot en met 33 en 35 tot en met 38 weiger ik. Voor de motivering van de toegepaste weigeringsgronden verwijs ik u naar het kopje 'beoordeling van de opnieuw geïnventariseerde documenten' van deze beslissing op bezwaar.

Verloop van de procedure

■■■■■■■■■■ heeft namens de ■■■■ bij e-mailbericht van 6 november 2019 gericht aan het Arrondissementsparket Oost-Nederland met een beroep op de Wet Openbaarheid Bestuur (hierna: Wob) verzocht om – kort gezegd – informatie met betrekking tot door het Openbaar Ministerie uitgevoerde feitenonderzoeken naar het handelen van de Nederlandse luchtmacht in Irak. Daarnaast heeft de ■■■■ verzocht alle documenten binnen het Openbaar Ministerie Oost-Nederland die betrekking hebben op de vier feitenonderzoeken die door het Openbaar Ministerie zijn uitgevoerd in de periode van 3 juni 2015 tot en met 30 april 2018 naar het handelen van de Nederlandse luchtmacht in Irak. In het verzoek wordt nadrukkelijk gewezen op het belang van de journalistiek als controleur van een goede en democratische procesorde.

Bij besluit van 20 januari 2020 en met kenmerk ■■■■■■■■■■ is besloten om deels aan het Wob-verzoek tegemoet te komen. In dit besluit is het openbaar maken van 1) het 'ambtsbericht feitenonderzoek, waaronder vier interne memo's feitenonderzoeken geweldsaanwendingen Irak' geweigerd en zijn 2) emailberichten (en daarbij behorende bijlagen), die betrekking hebben op het onderwerp waarover openbaarmaking wordt gevraagd, gedeeltelijk openbaar gemaakt.

Op 21 februari 2020 heeft ■■■■■■■■■■ een e-mailbericht gestuurd naar het Arrondissementsparket Oost-Nederland, waarin hij namens de ■■■■ aangeeft tegen dit besluit bezwaar in te stellen. Dit e-mailbericht is ter behandeling als bezwaarschrift op 16 maart 2020 door het arrondissementsparket Oost-Nederland aan het Parket-Generaal (hierna: PaG) overgedragen.

Op 2 april 2020 heeft een medewerker van de afdeling Bestuurlijke Juridische Zaken (hierna: BJZ) van het PaG bij brief met kenmerk PaG/BJZ/54359 ■■■■■■■■■■ bericht dat het via elektronische weg versturen van correspondentie

niet is opengesteld. [REDACTED] heeft een termijn van acht weken na dagtekening van deze brief gekregen om het bezwaar - met aanvulling van de gronden van bezwaar - per briefpost in te dienen.

Op 16 juni 2020 is [REDACTED] bij brief met kernmerk BJZ 54559 door een medewerker van BJZ bericht dat bij het PaG geen schriftelijke (aanvulling van uw) bezwaarschrift is ontvangen en dat om die reden is besloten om uw e-mailbericht van 21 februari 2020 buiten behandeling te stellen.

Naar aanleiding van voornoemde brief heeft [REDACTED] bij e-mailbericht van 1 juli 2020 gereageerd op voornoemde brief, waarin hij melding maakt dat door een fout aan de zijde van [REDACTED] het bezwaarschrift is verstuurd naar een verkeerd adres. Dit blijkt ook uit een bij deze e-mail gevoegde ontvangstbevestiging, waarin staat dat de brief op 27 mei 2020 om 15:48 afgeleverd door een koerier bij het Arrondissementsparket Den Haag.

Op 7 juli 2020 is uw bezwaarschrift door het PaG ontvangen en alsnog in behandeling genomen. Met de brief, d.d. 23 juli 2020 en met kenmerk PaG/BJZ/54627, bent u uitgenodigd telefonisch te worden gehoord ten einde u de gelegenheid te bieden om uw bezwaarschrift mondeling toe te lichten. Deze hoorzitting heeft op 4 september 2020 telefonisch plaatsgevonden. Voor de samenstelling van de hoorcommissie en het verhandelde verwijs ik naar het verslag van de hoorzitting dat als bijlage 3 is gevoegd.

Bij e-mailbericht van 27 oktober 2020 heeft [REDACTED] de behandelend medewerker van BJZ gevraagd binnen welke termijn de beslissing op bezwaar kan worden verwacht. Op 27 oktober 2020 heeft de desbetreffende medewerker van BJZ [REDACTED] geantwoord dat de afgelopen weken de geïnventariseerde stukken zijn beoordeeld en dat -toepassing gevende aan artikel 4:8 Algemene Wet Bestuursrecht (hierna Awb)- derde belanghebbenden om zienswijze is gevraagd waarbij hen is verzocht om binnen drie weken te reageren. De behandelend medewerker heeft aangegeven u te zullen informeren wanneer de zienswijzen worden ontvangen.

Op 30 november 2020 heeft [REDACTED] het PaG een e-mailbericht gestuurd, waarin hij aangeeft dat het inmiddels vijf weken geleden is dat om zienswijzen is gevraagd en dat hij deze week nog het besluit op het bezwaarschrift verwacht te ontvangen. Bij e-mailbericht van 2 december 2020 is op dit bericht geantwoord dat de zienswijzen inmiddels zijn ontvangen, maar dat de verwerking hiervan om diverse redenen langer duurt dan gebruikelijk en dat nog geen concrete toezegging kan worden gedaan over de termijn waarop de beslissing op bezwaar kan worden genomen.

Naar aanleiding van dit e-mailbericht heeft [REDACTED] op vrijdag 4 december 2020 telefonisch contact opgenomen met de behandelend medewerker van BJZ en medegedeeld dat hij overweegt om het College van procureurs-generaal in gebreke te zullen stellen. De behandelend medewerker heeft hierop medegedeeld dat, gelet op de omvang en complexiteit van het dossier, alsmede interne afstemming, naar verwachting pas begin januari 2021 gereed zal kunnen zijn. Een harde toezegging kan hierin door het PaG echter niet worden gedaan, hetgeen de behandelend medewerker [REDACTED] op 7 december 2020 per e-mailbericht heeft bevestigd. Op 8 december 2020 heeft [REDACTED] [REDACTED] per e-mailbericht en per brief een ingebrekestelling gestuurd bestemd voor het PaG. In deze ingebrekestelling wordt het College van procureurs-generaal tot en met 23 december 2020 de tijd gegeven om een beslissing op bezwaar te nemen. Bij brief van 16 december 2020 is de ontvangst van de ingebrekestelling op 16 december 2020 schriftelijk aan [REDACTED] bevestigd, waarbij is verzocht om poststukken naar het juiste postadres te doen versturen.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Het bezwaarschrift is ingesteld binnen zes weken na bekendmaking van het besluit en is binnen de door het bestuursorgaan gestelde termijn van acht weken schriftelijk aangevuld met de gronden van bezwaar. Het bezwaarschrift voldoet hiermee aan de door de Awb gestelde eisen. [REDACTED] is derhalve ontvankelijk in haar bezwaar.

Beoordeling van het bezwaar

Gronden van uw bezwaar

In het bezwaarschrift heeft [REDACTED] – kort samengevat – het volgende aangevoerd:

a) algemeen (bezwaargrond 4.1)

[REDACTED] betwist dat de Wob of enige andere wettelijke regeling zich tegen openbaarmaking van de niet openbaargemaakte documenten verzet, laat staan dat de weigering daartoe over te gaan noodzakelijk is in de zin van artikel 10 tweede¹ lid Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: EVRM). [REDACTED] geeft hierbij aan dat ten onrechte in het bestreden besluit niet per document dan wel per documentsonderdeel beoordeeld is of de daarin opgenomen informatie openbaar kan worden gemaakt en hoe de voor de weigering aan de Wob ontleende gronden zich in dat geval verhouden tot artikel 10 EVRM en de jurisprudentie van het EHRM die in verband met de werking van dit artikel een bijzondere rol toekent aan persorganen. Hierbij verwijst [REDACTED] naar het arrest van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens (hierna:

---

¹ Verbeterd gelezen, in het bezwaarschrift wordt artikel 10 eerste lid EVRM genoemd.

EHRM) van 28 november 2016, ECLI:CE:ECHR:2016:1108JUD001803011 (Magyar Helsinki Bizottság v. Hongarije). Uit dit arrest volgt onder meer dat persorganen als NOS ('public watchdogs') aan artikel 10 lid 1 EVRM een recht op inlichtingen van de overheid ontleen. [REDACTED] stelt hierbij dat dit recht slechts mag worden beperkt als wordt voldaan aan de eisen van het tweede lid van artikel 10 EVRM. [REDACTED] geeft hierbij gemotiveerd aan dat onderhavig verzoek door [REDACTED] is ingediend ter uitvoering van haar journalistieke taak en verantwoordelijkheid ter bevordering van het publieke debat, alsook dat de informatie waarop het verzoek betrekking heeft een evident publiek belang ('public interest) betreft. [REDACTED] stelt dan ook dat deze bezwaargrond ter zake alle onderdelen als een beroep op artikel 10 EVRM moet worden beschouwd.

b) weigering openbaarmaking ambtsbericht feitenonderzoek (bezwaargrond 4.2)

[REDACTED] betwist dat ter zake de onder 1 in het Wob-besluit vermelde documenten de Wob of enige andere wettelijke regeling zich tegen openbaarmaking van deze documenten verzet. [REDACTED] stelt dat het ambtsbericht niet is opgesteld ten behoeve van intern beraad, omdat niet valt in te zien hoe de weergave c.q. samenvatting van een feitenonderzoek beschouwd kan worden als documenten ten behoeve van intern beraad. Daarbij stelt [REDACTED] vast dat in het besluit wordt geconstateerd dat in de betreffende memo's de feitelijke informatie 'veelal' niet te scheiden is van de persoonlijke beleidsopvattingen. Ondanks het feit dat dit blijkbaar niet in alle gevallen aan de orde is, geeft het bestreden besluit geen blijk van pogingen om feitelijke informatie uit de betrokken documenten te scheiden van persoonlijke beleidsopvattingen en deze aan [REDACTED] te verstrekken. Voorts stelt [REDACTED] dat het haar op voorhand niet aannemelijk voorkomt dat een document bevattende de weergave c.q. samenvatting van een feitenonderzoek dat door het College van procureurs-generaal is verstuurd naar het ministerie van Justitie en Veiligheid, en waarvan de inhoud is gedeeld met het ministerie van Defensie, informatie bevat welke raakt aan de veiligheid van de Staat. Voorts wijst [REDACTED] erop dat het ministerie van Defensie inmiddels het eigen onderzoek naar het incident heeft gedeclasseerd en deels openbaar heeft gemaakt en dat ditzelfde geldt voor het Amerikaanse Central Command ten aanzien van het 'initial report' en het 'AR 15-6 report'. [REDACTED] stelt hierbij dat ten aanzien van deze informatie vanzelfsprekend het beroep op de in het bestreden besluit genoemde weigeringsgronden vervalft.

c) Weigering openbaarmaking genummerde e-mails (bezwaargrond 4.3)

[REDACTED] stelt dat in het bestreden besluit een inventarislijst ontbreekt, waardoor zelfs de meest generieke aanduiding van de inhoud van de genummerde documenten ontbreekt en volstrekt onduidelijk is op welke grond bepaalde documenten onder een nummer zijn gegroepeerd. Bovendien stelt [REDACTED] dat een dusdanig groot deel van de documenten onleesbaar is gemaakt dat niet ook maar een indruk ontstaat van de aard van de betreffende informatie. Voorts zijn de weigeringsgronden niet per documentnummer aangeduid, waardoor voor [REDACTED]

█ niet te beoordelen is of en in hoeverre de weigeringsgronden terecht worden ingeroepen. Bij gebrek aan kennis van deze documenten betwist █ dat dit het geval is.

Voor zover de weigeringsgrond vermeld onder artikel 10 lid 2 aanhef en onder e Wob aan het bestreden besluit ten grondslag wordt gelegd, komt het █ aannemelijk voor dat de informatie in niet tot individuele personen herleidbare vorm kan worden verstrekt, bijvoorbeeld door het weglakken van namen of het weglaten van tot specifieke personen herleidbare omstandigheden. █ stelt dat het bestreden besluit op dit punt niet deugdelijk is gemotiveerd.

Overwegingen ten aanzien van de gronden van bezwaar

Met betrekking tot de door u aangevoerde bezwaargronden tegen het besluit dat door het College is voorbereid, overweeg ik het volgende.

Ad a) algemeen

█ geeft aan dat ten onrechte in het bestreden besluit niet per document, dan wel per documentsonderdeel beoordeeld is of de daarin opgenomen informatie openbaar gemaakt kan worden. Deze stelling is juist, nu de gelakte documenten bij het bestreden besluit niet de toegepaste weigeringsgronden per passage, dan wel per document weergeven. Ik merk voorts op dat het bestreden besluit ook geen inventarislijst bevat, waaruit deze precisering per document zou kunnen volgen. Dit onderdeel van dit deelbezwaar acht ik gegrond. In de nieuwe beoordeelde documenten zal per document, dan wel per documentsonderdeel worden aangegeven welke weigeringsgronden zijn toegepast. Eveneens zullen deze weigeringsgronden per document worden weergegeven in de inventarislijst.

█ stelt voorts dat per toegepaste weigeringsgrond, zoals genoemd in artikelen 10 en 11 van de Wob, moet worden aangegeven hoe deze zich verhouden tot artikel 10 EVRM en de jurisprudentie. Hierbij verwijst █ naar het arrest van het EHRM inzake Magyar Helsinki Bizottság v. Hongarije. Dit onderdeel van uw bezwaarsgrond volg ik niet. In het arrest van de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State (hierna ABRvS) van 25 oktober 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2883, in welke zaak zowel █ als het OM partij zijn geweest, is door de Afdeling onder r.o. 12.2. (onder meer) als volgt overwogen:

Artikel 10 van het EVRM vereist niet dat alle informatie verstrekt wordt of openbaar wordt gemaakt en biedt staten die partij zijn bij het verdrag de mogelijkheid bij wet beperkingen te verbinden aan het verstrekken dan wel openbaar maken van gegevens en documenten. Met de bepalingen betreffende de weigeringsgronden in de Wob is inmenging in het in artikel 10, eerste lid, van het EVRM gewaarborgde recht om inlichtingen te ontvangen bij wet voorzien. De Afdeling stelt voorop dat er in het algemeen van mag worden uitgegaan dat de wetgever bij het formuleren

van de weigeringsgronden in de artikelen 10 en 11 van de Wob heeft voorzien in beperkingen die noodzakelijk zijn in een democratische samenleving met het oog op de in artikel 10, tweede lid, van het EVRM genoemde belangen. De weigeringsgronden van de Wob strekken ter bescherming van een of meer van deze belangen.

Dit houdt in dat de weigeringsgronden, zoals neergelegd in artikelen 10 en 11 Wob, niet in strijd zijn met artikel 10 EVRM, nu de wetgever met deze weigeringsgronden heeft voorzien in beperkingen die noodzakelijk zijn in een democratische samenleving met het oog op de in artikel 10, tweede lid, van het EVRM genoemde belangen.

De Afdeling stelt vervolgens dat zeer bijzondere omstandigheden zich kunnen voordoen, die zouden meebrengen dat de verzoeker, ondanks toepassing van de Wob, in de uitoefening van het specifieke recht om op grond van artikel 10, eerste lid, van het EVRM inlichtingen te ontvangen, wordt belemmerd zonder dat dit op grond van artikel 10, tweede lid, van het EVRM is gerechtvaardigd. Deze zeer bijzondere omstandigheden zijn door ██████ in deze procedure niet, althans onvoldoende, kenbaar gemaakt en blijken eveneens niet uit het bezwaarschrift, dan wel uit hetgeen tijdens de hoorzitting naar voren is gebracht. Ik acht uw bezwaar op dit punt ongegrond en ik wijs om deze reden dit onderdeel van deze bezwaargrond af. In de nieuwe beoordeling van de documenten zal niet expliciet worden getoetst aan artikel 10 EVRM, nu de Wob in overeenstemming is met dit artikel van het EVRM en zich ter zake deze zaak geen bijzondere omstandigheden voordoen, die maken dat de uitoefening van het specifieke recht om op grond van artikel 10, eerste lid, van het EVRM inlichtingen te ontvangen, wordt belemmerd zonder dat dit op grond van artikel 10, tweede lid, van het EVRM is gerechtvaardigd.

Ad b) weigering openbaarmaking ambtsbericht feitenonderzoek

██████ stelt dat de Wob of enige andere wettelijke regeling zich tegen de openbaarmaking van het ambtsbericht en de interne memo's verzet, nu deze stukken niet kunnen worden aangemerkt als intern beraad, noch dat op voorhand aannemelijk is 'dat een document bevattende de weergave c.q. samenvatting van een feitenonderzoek dat door het college van procureurs generaal is verstuurd naar het Ministerie van Justitie en Veiligheid, en waarvan de inhoud is gedeeld met het Ministerie van Defensie, informatie bevat welke raakt aan de veiligheid van de Staat'.

Ik volg ██████ ten dele in deze bezwaargrond voor zover wordt gesteld dat feitelijke informatie, die niet is vervlochten met een persoonlijke beleidsopvatting en waarop geen andere weigeringsgronden van toepassing zijn, dient te worden openbaar gemaakt. Ik merk hierbij echter op dat het ambtsbericht in kwestie is opgesteld door de hoofdofficier van justitie van Arrondissementsparket Oost-Nederland en is gericht aan het College van procureurs-generaal. Anders dan u

stelt, betreft dit geen ambtsbericht van het College van procureurs-generaal aan het ministerie van Justitie en Veiligheid. Deze stukken zijn derhalve ook niet gedeeld met het ministerie van Justitie en Veiligheid en/of met het ministerie van Defensie.

Voorts bericht ik u dat het ambtsbericht en de daaraan ten grondslag liggende vier interne memo's, citaten uit documenten bevatten die zijn gerubriceerd als staatsgeheim nu de inhoud van die documenten de veiligheid van de Staat kan schaden. Om deze reden zijn zowel het ambtsbericht als de vier interne memo's eveneens gerubriceerd als staatsgeheim. De weigeringsgrond van artikel 10 eerste lid aanhef en onder sub b Wob is in het bestreden besluit derhalve op juiste wijze ingeroepen.

Bij de herbeoordeling van het ambtsbericht en de vier interne memo's is besloten om deze stukken te derubriceren en (gedeeltelijk) openbaar te maken met toepassing van de weigeringsgronden van de Wob. In de inventarislijst van de nieuwe beoordeling treft u het ambtsbericht en de vier interne memo's aan onder document 39.

Ad c) Weigering openbaarmaking genummerde e-mails

█ stelt dat bij het bestreden besluit geen inventarislijst is gevoegd. Dit betreft een feitelijk juiste constatering. Ik merk hierover op dat de Wob een bestuursorgaan niet verplicht tot het doen opstellen van een inventarislijst en een inventarislijst –alhoewel gebruikelijk- niet verplicht is. Om die reden wijs ik dit deel van deze bezwaargrond als ongegrond af.

█ betoogt onder deze bezwaargrond tot slot dat de weigeringsgronden niet per documentnummer zijn aangeduid, waardoor voor █ niet te beoordelen is of en in hoeverre de weigeringsgronden terecht worden ingeroepen. Ik beschouw dit deelbezwaar als een herhaling van hetgeen reeds als eerste deelbezwaar onder de bezwaargrond ad a is aangevoerd, Ik acht dit deelbezwaar gegrond, waarbij ik verwijs naar hetgeen ik onder *ad a)* reeds heb overwogen.

Toelichting inventarislijst

In de inventarislijst (bijlage 1) heb ik een overzicht opgenomen van alle documenten die bij de nieuwe inventarisatie zijn aangetroffen bij het Arrondissementsparket Oost-Nederland. Hierbij is de volgende indeling aangehouden: documenten met nummers 1 t/m 9 betreffen de hardcopy documenten t.a.v. het feitenonderzoek Hawijah; documenten met nummers 10 t/m 20 betreffen de hardcopy documenten t.a.v. het feitenonderzoek Mosul; documenten met nummers 21 t/m 27 betreffen de hardcopy documenten t.a.v. het feitenonderzoek 3; documenten met nummers 28 t/m 38 betreffen de hardcopy documenten t.a.v. het feitenonderzoek 4; en documenten met nummers 39 en 40 betreffen communicatie met het PaG. Document 39 bevat het

(gederubriceerde) ambtsbericht, alsook de vier (gederubriceerde) interne memo's.

De documenten met nummers 41 tot en met 62 betreffen de e-mailberichten die reeds in het bestreden besluit worden genoemd. Deze documenten zijn bij de herinventarisatie vernummerd, waarbij in de inventarislijst is aangegeven welk documentnummers deze documenten in het bestreden besluit hadden. Voorts is met betrekking tot documenten met nummers 41 tot en met 45 aangegeven op welk onderwerp deze e-mailberichten zien. De documenten met nummers 46 tot en met 62 bevatten geen vast onderwerp, maar betreffen e-mailberichten die bij de inventarisatie zijn aangetroffen.

Bij de herbeoordeling zijn alle dubbele e-mailberichten gelakt onder verwijzing naar het paginanummer van het originele bericht.

Ten behoeve van de leesbaarheid heb ik alle pagina's van de (gedeeltelijk) openbaar te maken documenten doorgenummerd.

Beoordeling van de opnieuw geïventariseerde documenten

Zienswijzen derde belanghebbenden

U bent erover geïnformeerd dat er derde belanghebbenden zijn bij de openbaarmaking van de documenten. De derde belanghebbenden zijn in de gelegenheid gesteld hierover hun zienswijze te geven. De zienswijzen van de derde belanghebbenden heb ik in mijn belangenafweging meegenomen.

Buiten reikwijdte Wob-verzoek

In de documenten staat op een aantal plaatsen naast een gelakte passage de afkorting 'BR' vermeld. Deze afkorting staat voor 'buiten reikwijdte Wob-verzoek'. Deze gelakte passages in de documenten hebben betrekking op andere bestuurlijke aangelegenheid dan die waarom u in uw Wob-verzoek heeft gevraagd.

Toegepaste weigeringsgronden

Wet Politiegegevens

Aan de toepassing van de Wob wordt niet toegekomen indien op de gevraagde informatie een bijzondere uitputtende regeling voor het bekendmaken van stukken van toepassing is, die ertoe strekt te voorkomen dat door toepassing van de Wob afbreuk zou worden gedaan aan de werking van die bijzondere uitputtende regeling. In dat geval derogeert die specifieke bepaling aan de algemene bepalingen van de Wob.

Ingevolge artikel 7 Wet politiegegevens (hierna: Wpg) is de ambtenaar van politie of de persoon aan wie politiegegevens ter beschikking zijn gesteld verplicht tot geheimhouding daarvan, tenzij de wet verstrekking van deze gegevens verplicht of toestaat. Een politiegegeven is elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of

identificeerbare natuurlijke persoon, dat in het kader van de uitoefening van de politietaak wordt verwerkt. Uit vaste jurisprudentie² van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State volgt dat de Wpg zo'n bijzondere uitputtende regeling is, zodat in die gevallen aan een beoordeling op basis van de Wob niet wordt toegekomen. In documenten met nummer 23 wordt een bijlage bij een e-mailbericht op grond van de Wpg, in combinatie met andere weigeringsgronden, geheel geweigerd.

Artikel 10 lid 1 aanhef en onder b Wob (Veiligheid van de Staat)

Op grond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder b van de Wob blijft openbaarmaking van informatie achterwege voor zover dit de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden. Bij de toepassing van de Wob wordt de veiligheid van personen ook gerekend tot de veiligheid van de Staat. Naar mijn oordeel kan openbaarmaking van de documenten met nummers 1, 4, 6 tot en met 11, 14 tot en met 22, 25 tot en met 33, 35 en 36 de veiligheid van de Staat in gevaar brengen. Ditzelfde geldt voor de passages in de documenten met nummers 23, 24, 34, 39, 41, 42, 44, 45 en 48. Deze documenten geven inzicht in de wijze van operationeel optreden van de Nederlandse krijgsmacht en haar bondgenoten binnen de coalitie van landen die strijden tegen ISIS, dan wel tactische informatie. Gedetailleerde informatie over aanvalstijdstippen en doellocaties maakt inzichtelijk welke specifieke aanvallen door Nederlandse vliegers en/of coalitiepartijen zijn uitgevoerd. Openbaarmaking van deze gedetailleerde informatie over de operationele inzet van de Nederlandse krijgsmacht in de strijd tegen ISIS levert een wezenlijk veiligheidsrisico op, hetgeen de kans vergroot op specifieke represailles richting individuele landen van de coalitie, waaronder Nederland. Daarnaast is uit deze documenten en/of passages informatie te herleiden over strategie, gehanteerde tactieken en modus operandi bij de uitvoering van luchtaanvallen. Ook is hieruit informatie te herleiden over de keuze van inzet van het luchtwapen in relatie tot bepaalde doelen. Openbaarmaking van dergelijke informatie kan de staatsveiligheid in gevaar brengen maar ook de veiligheid van Nederlandse vliegers en vliegers van coalitiegenoten. Voor zover deze informatie (ook) betrekking heeft op coalitiegenoten, worden deze passages mede geweigerd op grond van artikel 10 lid 2 aanhef en onder a Wob (ik verwijs naar de overwegingen hieronder ten aanzien van artikel 10 lid 2 aanhef en onder a Wob).

Ik merk hierbij op dat de data en de locaties van de geweldsaanwendungen in Irak, waar feitenonderzoeken 3 en 4 op zien, in het ambtsbericht (document met nummer 39) met toepassing van onderhavige weigeringsgrond zijn gelakt. Ten einde deze data ook niet indirect prijs te geven, zijn alle data van de e-mails in

---

² Zie onder meer ABRvS 05-12-2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY5104, alsook ABRvS 05-03-2019, ECLI:NL:RVS:2019:717

documenten met nummers 23, 44 en 45 (die alle drie zien op feitenonderzoeken 3 en 4) eveneens gelakt op grond van artikel 10 lid 1 aanhef en onder b Wob. Tot slot deel ik aan u mede dat in het ambtsbericht en in de interne memo's alle citaten uit staatsgeheime documenten zijn gelakt op grond van onderhavige weigeringsgrond, al dan niet in combinatie met andere weigeringsgrond.

Artikel 10 lid 1 aanhef onder sub a Wob (belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties. Bij de documenten met nummers 5, 13, 34, 37 en 38, alsook bij een aantal passages in de documenten met nummers 39, 41, 42, 44, 45 en 47 is het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten in het geding.

Ik besluit deze genoemde documenten en passages dan ook niet openbaar te maken, omdat ik voorzie dat de internationale betrekkingen met de coalitiepartners daarmee stroever zullen lopen en schade zou kunnen oplopen. Ook zou eenzijdige openbaarmaking door Nederland de betrekkingen met andere landen en internationale organisaties kunnen schaden, omdat de algehele betrouwbaarheid van de Nederlandse Staat zou worden aangetast.

Ik merk hierbij op dat voor toepassing van de weigeringsgrond van artikel 10 lid 2 aanhef en onder a Wob het niet noodzakelijk is dat men een verslechtering van de goede betrekkingen als zodanig met andere landen of met internationale organisaties voorziet. Voldoende is dat men als gevolg van het verschaffen van informatie ingevolge de wet, voorziet dat het internationale contact op bepaalde punten stroever zal gaan lopen, met bijvoorbeeld als gevolg dat het onderhouden van diplomatieke betrekkingen, of het voeren van bilateraal overleg met landen of internationale organisaties, moeilijker zou gaan verlopen dan voorheen, of dat men in die landen of internationale organisaties minder geneigd zou zijn tot het verstrekken van bepaalde gegevens dan voorheen, aldus de Memorie van Toelichting bij het voorstel voor de Wob (TK 1986-1987, 19 859, nr. 3, p. 34). Bij deze overweging is het bestuursorgaan ook niet gebonden aan de praktijk van openbaarmaking van de coalitiepartners, waarbij ik verwijs naar r.o. 4.2 van de uitspraak van de ABRvS van 18 april 2018, ECLI:NL:RVS:2018:1255.

Het belang bij de openbaarmaking van genoemde documenten en passages weegt niet op tegen het belang bij de betrekkingen met andere staten en internationale organisaties.

Artikel 10 lid 2 aanhef en onder e Wob (de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. In een aantal in de inventarisatielijst genoemde documenten staan persoonsgegevens. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten. Ik weeg daarbij ook mee dat de algemene contactgegevens van het Openbaar Ministerie en betrokken organisaties reeds openbaar zijn en naar mijn oordeel het belang van openbaarheid daarmee voldoende wordt gediend.

Voor zover het de namen van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. Waar het gaat om het beroepshalve functioneren van ambtenaren kan slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaar maken van namen van ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob. De betrokken medewerkers waarvan de naam niet is geopenbaard, hebben een functie waarmee zij niet in de openbaarheid treden. In dat geval weegt het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer volgens vaste rechtspraak zwaarder dan het belang van algemene openbaarmaking, te meer nu u niet aannemelijk hebt gemaakt dat het belang van openbaarheid in dit concrete geval zwaarder weegt.³ Voorts zijn e-mailadressen, telefoonnummers en kamernummers verwijderd waarmee de identiteit van de betrokken personen herleid kan worden. De naam van de waarnemend hoofdofficier van justitie in het ambtsbericht onder document met nummer 39 is niet gelakt, nu een hoofdofficier vanwege zijn functie in de openbaarheid treedt. Ditzelfde geldt voor de naam van de ondertekenaar van de brief vermeld op p. 113, nu deze persoon onder mandaat heeft getekend.⁴

---

³ Zie ABRvS 31-01-2018, ECLI:NL:RVS:2018:321.

⁴ Zie ABRvS 24-09-2014, ECLI:NL:RVS:2014:3494: onder verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 12 juni 2013 in zaak nr. 201112236/1/A3, overweegt de Afdeling dat een ambtenaar die een brief krachtens mandaat heeft ondertekend, in beginsel moet aanvaarden dat zijn of haar naam met de ondertekening van de brief naar buiten komt.

Artikel 10 lid 2 aanhef en onder g Wob (het voorkomen van onevenredige benadeling)

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

In de documenten met nummer 44 en 45 is deze weigeringsgrond toegepast met betrekking tot interne e-mailadressen van een bestuursorgaan voor specifieke werkprocessen. Openbaarmaking van deze e-mailadressen zou de desbetreffende werkprocessen (ernstig) kunnen verstoren. Ten aanzien van deze e-mailadressen geldt dat het voorkomen van onevenredig nadeel zwaarder moet wegen dan openbaarmaking van deze interne e-mailadressen.

In document 39 zijn in een aantal interne memo's eveneens een aantal passages (onder meer) geweigerd op grond van artikel 10 lid 2 aanhef en onder g Wob. Deze passages betreffen citaten uit een zogenoemde 'commander assessment' en maken onderdeel uit van een zogenoemd 'After Action Report' (hierna: AAR). Een AAR wordt opgesteld na afloop van iedere geweldshandeling door een daartoe aangewezen commandant. Het is hierbij essentieel voor de vaststelling van de feiten, dat de hiertoe aangewezen commandant vrijelijk en vertrouwelijk kan verklaren, zonder te hoeven vrezen dat deze verklaring later openbaar zal worden gemaakt. Indien deze informatie toch openbaar zou worden gemaakt, kan dat in de toekomst leiden dat met het geven van deze informatie terughoudender wordt omgegaan, hetgeen de grondslag van de AAR zal ondermijnen, te weten het vaststellen van de feiten na afloop van een geweldshandeling. Het algemene belang van openbaarmaking van deze stukken weegt om deze reden niet op tegen het belang om de openbaarmaking van deze 'commander assessments' te weigeren.

Artikel 11 lid 1 Wob (persoonlijke beleidsopvatting)

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip 'documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad' onder meer moeten worden begrepen: nota's van ambtenaren en hun politieke en ambtelijk leidinggevenden, correspondentie tussen de onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen, samenvattingen en conclusies van interne besprekingen en rapporten van ambtelijke adviescommissies. Ten aanzien van deze stukken moet van de bedoeling om ze als stukken voor intern beraad beschouwd te zien uitdrukkelijk blijken, of men moet deze bedoeling redelijkerwijs

kunnen vermoeden. Deze beperking op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Zij moeten in alle openhartigheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant. De documenten met nummers 23, 24, 39 en 41 tot en met 61 zijn opgesteld ten behoeve van intern beraad en bevatten persoonlijke beleidsopvattingen. Deze persoonlijke beleidsopvattingen heb ik gelakt.

Voor zover er ook feitelijke informatie in deze persoonlijke beleidsopvattingen staat, is die informatie steeds zodanig verweven met de persoonlijke beleidsopvattingen, dat die daar niet los van kan worden gezien. Deze passages heb ik om die reden als geheel geweigerd op grond van artikel 11 lid 1 Wob.

Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie over deze persoonlijke beleidsopvattingen openbaar te maken.

Nadere toelichting documenten met nummers 39 en 40

Met het ambtsbericht van 4 december 2017, opgenomen onder document met nummer 39, is het College van procureurs-generaal door de hoofdofficier van Justitie van het Arrondissementsparket Oost-Nederland geïnformeerd over een viertal feitenonderzoeken naar aanleiding van geweldsaanwendingen in Irak (inzet F-16's). Naar aanleiding van dit ambtsbericht heeft het Parket-Generaal nadere vragen gesteld met betrekking tot deze feitenonderzoeken aan het Arrondissementsparket Oost-Nederland.

Gelet op de politieke gevoeligheid van deze feitenonderzoeken is door het College van procureurs-generaal besloten om de minister van Justitie en Veiligheid te informeren nadat de nadere vragen waren beantwoord.

Bij brief van 16 januari 2018 (opgenomen onder document met nummer 40) is op de vragen die vanuit het PaG zijn gesteld antwoord gegeven namens de hoofdofficier van justitie. Naar aanleiding van deze nadere informatie heeft het College van procureurs-generaal de Minister van Justitie en Veiligheid geïnformeerd over de feitenonderzoeken naar aanleiding van geweldsaanwendingen in Irak.

Hoogachtend,

De Minister van Justitie en Veiligheid,
namens deze,
het College van procureurs-generaal,
namens deze,
het afdelingshoofd Bestuurlijke en Juridische Zaken

U kunt tegen deze beschikking beroep instellen bij de sector bestuursrecht van de rechtbank binnen het rechtsgebied van uw woonplaats. Het beroepschrift moet binnen zes weken na de dag waarop de beschikking u is toegezonden door de rechtbank zijn ontvangen. U kunt ook digitaal beroep instellen via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Het beroepschrift moet op grond van artikel 6:5 van de Algemene wet bestuursrecht zijn ondertekend en bevat ten minste de naam en adres van de indiener, de dagtekening, de omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, zo mogelijk een afschrift van dit besluit, en de gronden waarop het beroepschrift rust.

Van de indiener van het beroepschrift wordt griffierecht geheven door de griffier van de rechtbank. Nadere informatie over de hoogte van het griffierecht en de wijze van betalen wordt door de griffie van de rechtbank verstrekt.